

1.8 BASISLINJE-METODEN

Denne er vist på figur 10 og kan sies å være en annen utgave av rett-vinkel-metoden. Den egner seg best for relativt rette eller svakt buete strandlinjer og går altså ut på at en fra grensene på land trekker parallelle linjer utover sjøen vinkelrett mot en basislinje strukket tvers over bukta. Særlig kan dette være en formålstjenlig løsning i havneområder der det er aktuelt med brygger, kaier, utstikkere o.l. Jeg kjenner ikke til at denne metoden har vært brukt i Norge, men også denne metoden er kjent fra USA (se Brown, s. 314).

1.9 MIDTLINJE-PRINSIPPET OG DET GEOMETRISKE PRINSIPP

Jeg har valgt å beskrive og vurdere disse to prinsippene delvis under ett. Dette fordi de er så nær "beslektet" og så lett å forveksle i enkelte tilfelle, at det er nesten uråd å skrive om det ene uten samtidig å holde det opp mot det andre.

Jeg vil først prøve å definere de to prinsippene uten at det i noen særlig grad vil klargjøre forskjellen mellom dem.

Midtlinje-prinsippet. Det ligger i navnet at ei slik linje skal gå midt mellom eller like langt fra to landsider. Dette virker tilsynelatende som et enkelt og liketilt prinsipp, men som jeg vil vise her, kommer en bort i flere problemer når en skal trekke ei slik grense i praksis.

Det geometriske prinsipp. Dette er det samme prinsipp som er nedfelt i lov om vassdragene § 4 der det heter: "Mellom eiendommer på samme side av et vassdrag skal grensen, hvis ikke annet følger av særlig hjemmel, gå slik at hvert sted på bunnen tilhører den strand som det ved lav vass-stand ligger nærmest".

I utgangspunktet blir det i teori og praksis skilt mellom disse to prinsipper samtidig som de i teori og praksis også blir blandet sam-

men og forvekslet. Årsaken til dette er nok at også det geometriske prinsipp er et midtlinje-prinsipp og under enkelte forhold vil de gi så og si samme resultat. Dessuten er midtlinje-prinsippet, som før sagt, upresist definert. Jeg vil i fortsettelsen prøve å beskrive og vurdere de to prinsippene hver for seg, uten at dette vil bli gjennomført fullt ut.

Midtlinjeprinsippet.

Det er relativt lett å tenke seg ei midtlinje midt mellom to eiendommer som ligger på hver sin side av en fjordarm. Men hva med ei grense som går ut i sjøen inne i en fjordbotn? (Se fig. 11.) Hvordan skal en da fornuftig operere med et midtlinje-prinsipp? En kan vanskelig snakke om en tradisjonell midtlinje-deling mellom to eiendommer ved samme strandside. Kommer grensa ned til sjøen midt inne i ei symmetrisk bukt, (grense c på fig. 11) blir situasjonen enklere, men dersom grensa går på ei av sidene i bukta, (grense b og d) blir midtlinjeprinsippet upraktisk. Det synes derfor nødvendig ved ett bestemt punkt å gå over fra midtlinje-prinsippet til et annet prinsipp. Et av problemene en i så fall støter på, er hvor dette punktet bør ligge. Et alternativ er å forlenge grensene på land til en kommer midt ut i bukta. På figur 11 gir dette fornuftige resultater for linjene d og c, men for b er det ubrukbart.

Et annet alternativ er kake-metoden (se side 10). En tenker seg altså lagt inn et sentrumspunkt på midtlinja som en trekker alle grensene i bukta mot slik at den blir oppdelt i sektorer (fig. 11). Deretter bruker en midtlinje-prinsippet videre utover. Hvor dette sentrumspunktet bør ligge, må avgjøres på grunnlag av en vurdering av forholdene i det aktuelle tilfelle.

Konstruksjon av midtlinja

Når en opererer med et bestemt prinsipp er det en fordel at det er utformet og fungerer slik at det kan følges "objektivt"; at en nær sagt kan konstruere linja matematisk korrekt. Som nevnt innledningsvis, er